

КРИМКА, СРАВНИМА САМО С РОМАНИТЕ НА АГАТА КРИСТИ!

Жан-Люк Баналек

БРЕТОНСКИ АФЕРИ

Един случай за комисар Дюпен

enthusiast

„Отмести се, Брунети! Новият комисар се казва Дюпен!“
Франкфуртер Алгемайне Цайтунг

Jean-Luc Bannalec
Bretonische Verhältnisse
Ein Fall für Kommissar Dupin

Copyright © 2012, Verlag Kiepenheuer & Witsch, Köln
Kartografie: Birgit Schroeter, Köln

Жан-Люк Баналек
Бретонски афери
Един случай за комисар Дюпен

© Ваня Пенева, преводач, 2014
© Анна Георгиева-Андра, художник, 2014
© Enthusiast – запазена марка на
„Алто комюникейшънс енд пъблишинг“ ООД, 2014

ISBN 978-619-164-126-0

Жан-Люк Баналек

БРЕТОНСКИ АФЕРИ

Един случай за комисар Дюпен

Превела от немски
Ваня Пенева

enthusiast

София, 2014

ПЪРВИ ДЕН

Приказен летен ден беше този седми юли. Един от онези невероятни атлантически дни, в които комисар Дюпен обикновено се чувстваше напълно щастлив. Сињото беше навсякъде, въздухът беше – за бретонските условия – много топъл, и то още от рано сутринта, и то съвсем прозрачен. Предметите притежаваха ясно очертано присъствие. Предишната вечер изглеждаше, сякаш настъпва свършекът на света: ниско надвиснали, заплашително черни облаци препускаха по небето, отново и отново се изливаше проливен дъжд, гонен от силните пориви на вятъра.

Конкарно, разкошният „Син град“, както го наричаха и днес заради яркосините рибарски мрежи, опасвали кейовете през последното столетие, сияеше. Комисар Жорж Дюпен седеше в „Амирал“, в самия край на бара, както обикновено разтворил вестника пред себе си. Кръглият часовник над красивата стара постройка на халите, където човек всеки ден можеше да си купува прясно уловена риба, хванала се в мрежите на местните рибари още преди разсъмване, показваше седем и половина. Кафенето и ресторантът (някога и хотел), известни с верността си към традициите, се намираха директно на кея, срещу известния стар град. Защитеният с могъщи зидове и отбранителни кули *ville close** се издигаше

* Затворен, ограден със стени град. – Бел. прев.

върху малък, продълговат остров, сякаш нарисуван сред големия пристанищен залив, където се вливаше ленивата Морос. Преди две години и седем месеца Дюпен бе преместен от Париж в най-далечната провинция поради „някои неприятни дрязги“, както се казваше във вътрешните документи, и оттогава всяка сутрин пиеше своето *petit café* в „Амирал“ – колкото строг, толкова и изпълнен с удоволствие ритуал.

Помещенията в „Амирал“ все още притежаваха причудливата атмосфера, напомняща за онези прекрасни години в края на XIX век, когато тук отсядали световноизвестни личности от света на изкуството, а по-късно и Мегре. Гоген например се сбил точно пред ресторанта с няколко груби моряци, осмелили се да обидят младичката му явайска приятелка. Десетилетия наред легендарният „Амирал“ тънел в забрава, докато преди дванайсет години не го взели Лили и Филип Басет – и двамата от Конкарно, запознали се по много сложен начин в Париж и градили съвсем други планове за живота си. Под тяхно ръководство „Амирал“ отново се бе превърнал в нещо голямо и днес никой не оспорваше, че това е тайният център на града. Въпреки цялата тази сантименталност на атмосферата заведението си беше съвсем истинско, без добавен декор, без фолклор. Повечето туристи предпочитаха „идиличните“ кафенета на големия площад, така че тук местните си бяха „насаме“.

– Още едно кафе. И един кроасан.

Погледът и краткият жест на комисаря съвсем ясно показаха на Лили какво иска гостът, който по-скоро шепнесе, отколкото говореше. Дюпен поръчваше третото си кафе.

– Трийсет и седем милиона – видяхте ли, мосю комисар, станали са трийсет и седем милиона!

Лили вече стоеше пред машината за еспreso, която всеки път впечатляваше Дюпен – сигурно защото беше една от онези, които все още произвеждаха автентични шумове.

Лили Басет беше в началото на четирийсетте, много красива, тъмноруса жена с буйни къдрици, личност с безкрайна енергия и неизчерпаеми сили. Морскозелените ѝ очи проникваха навсякъде. Наистина беше невероятно как вижда всичко. Дюпен я харесваше. Харесваше и готвача на ресторанта Филип, величествено-страстна натура, но иначе съвсем непретенциозен, макар че двамата почти не разговаряха. Или може би точно заради това. Лили прие комисаря още от първия ден, а това означаваше много по тези места. И като цяло, и защото за бретонците парижани бяха единствените истински чужденци.

– Проклятие!

Дюпен се сети, че имаше намерение да залага. Гигантският джакпот от лотарията, който държеше цялата нация под напрежение, не бе паднал и последната седмица. Миналата седмица смело бе заложил на дванайсет реда и улучи по едно число в две различни колони.

– Вече е петък, мосю комисар.

– Знам, знам!

Веднага ще отиде в магазинчето за цигари и вестници насреща.

– Миналата седмица фишовете свършиха в петък сутринта. Навсякъде.

– Знам.

Както винаги през последните седмици Дюпен бе

спал лошо. Опитва се да се съсредоточи върху вестника. През юни Северен Финистер* събра тъжните 62 процента от слънчевите часове, които предлагаше средностатистическият юни – 145. В Южен Финистер процентите се бяха вдигнали до 70, а в съседен Морбиан, само на няколко километра оттук – до страшните 82! Поне така пишеше на първата си страница *Уест Франс*. Смайващите статистики за времето бяха специалитет на вестника – всъщност на всички бретонски вестници и изобщо на всички бретонци. „От десетилетия насам – гласеше драматичната квинтесенция – нито един юни не ни е оставял с толкова потискащо малко слънчеви часове и топлина.“ Статията завършваше точно според изискванията: „Така е: времето в Бретан е хубаво – пет пъти на ден“. Един вид патриотична мантра. Само бретонците имаха право да се надсмиват над бретонското време или да го ругаят – когато го правеха други, това се смяташе за ужасно неучтиво. Дюпен живееше тук от почти три години и вече знаеше, че това се отнася за всичко „бретонско“.

Наглият звън на мобилния телефон стресна комисаря. Мразеше да чува този сигнал и всеки път подскачаше. Обаждаше се Лаба, един от двамата му инспектори. Дюпен мрачно поклати глава. Нека си звъни. След половин час ще се видят в комисариата. Според Дюпен Лаба беше дребен дух, непоносимо усърден, раболепен и в същото време гласкан от грозна амбиция. Лаба беше в средата на трийсетте, нисък на ръст, набит, с кръгло бебешко лице и стърчащи уши. Половината му глава беше гола и това никак не му отиваше, въпреки че той се смяташе

* Финистер – департамент в област Бретан, Северозападна Франция, с административен център град Кемпер. – Бел. прев.

за неустоим. Причислиха го към Дюпен още в началото и комисарят напразно се опитваше да се отърве от него. Даже отиде твърде далеч, но пак без успех.

Телефонът зазвъня отново. Лаба все се правеше на важен. Трето обаждане. Дюпен усети, че става неспокоен.

– Какво има?

– Вие ли сте, мосю комисар?

– Нима очаквате друг да се обади по моя телефон?

– излая в отговор Дюпен.

– Префект Ѓоньог се обади само преди минута. Иска да го заместите. Тази вечер ще има заседание на комитета за приятелство със Стейтън Стауд, Канада.

Сладникавият тон на Лаба го отвращаваше.

– Както знаете, префект Ѓоньог е почетен председател на нашия комитет. Тази вечер официалната делегация, пребиваваща от една седмица във Франция, ще бъде почетен гост на Бретонадата в курорта Трегон. Префектът обясни, че неочаквано му се отворила работа в Брест, и ви моли да поздравите от негово име делегацията и първия председател доктор Дьо ла Кроа. Трегон е наш терен, така да се каже.

– Какво?

Дюпен изобщо не разбра защо Лаба го залива с всичките тези подробности.

– Стейтън Стауд е град партньор на Конкарно, намира се близо до Монреал. Там живеят далечни роднини на префекта, които...

– Часът е осем без петнайсет, Лаба. Закусвам.

– Въпросът е много важен за префекта. Обади се само за това. Помоли ме да ви уведомя незабавно.

– Да ме уведомите ли?

Дюпен затвори телефона. Нямаше никакво жела-

ние да се занимава с този въпрос дори секунда по-дълго. Слава богу, чувстваше се твърде уморен, за да се развълнува истински. Не понасяше Ѓоньог. Все още му беше безкрайно трудно да произнесе името му – с неохота признаваше, че с повечето бретонски имена е така и че нерядко попада в неловка ситуация, защото професията му изискваше постоянно общуване с най-различни хора.

Дюпен се зае отново с четивото си. *Уест Франс* и *Телеграм*, двата големи местни вестника, се бяха посветили изцяло на Бретан – по любовно-горд, нерядко куриозен начин. След една страница международни и вътрешни новини, предадени в телеграфен стил, идваха трийсет страници регионални и местни, обикновено съвсем местни съобщения. Комисар Дюпен обичаше и двата вестника. След „преместването“ си бе започнал да изследва бретонската душа – отначало с нежелание, после с нарастващ интерес. Освен срещите с хората, тъкмо тези кратки, привидно незначителни истории му даваха необходимите сведения. С удоволствие четеше случки от живота „на края на света“: някога завоевателите римляни са дали на полуострова, протегнал се смело навътре в бушуващия Атлантик, опасен с разчленените си брегове, името *finis terra* и департаментът и днес се казваше Финистер. Тукашните хора (естествено, нали бяха келти) обаче наричаха земята си *Penn ar Bed* – „главата на света“ или, дословно преведено, „началото на всичко“.

Телефонът звънна отново. Пак Лаба. Дюпен усети как въпреки умората в гърдите му се надига гняв.

– Тази вечер няма да мога. Имам работа. Предайте на Гуенгуг... на префекта, че съм възпрепятстван поради служебни задължения.

– Станало е убийство!

Лаба произнесе тези думи с тънък гласец, без интонация.

– Какво?

– В Понт-Авен*, мосю комисар. Пиер-Луи Пенек, собственикът на хотел „Централ“, преди минути бил намерен мъртъв в ресторанта. Обадили се в участъка в Понт-Авен.

– Вицове ли пускате, Лаба?

– Дватама колеги от Понт-Авен сигурно вече са на мястото.

– В Понт-Авен? Пиер-Луи Пенек?

– Какво искате да кажете, мосю комисар?

– Какво знаете още?

– Само онова, което току-що ви докладвах.

– Сигурно ли е, че става дума за убийство?

– Така изглежда.

– Защо?

Още преди да е произнесъл думата докрай, Дюпен се ядоса на себе си.

– Само мога да ви кажа какво е казал обадилият се, а именно готвачът на хотела, на дежурния полицай, който пък...

– Добре-добре, разбрах. Но какво общо имаме ние? Понт-Авен е в район Кемперле, а за там отговаря Дерриен.

– Комисар Дерриен е в отпуск от понеделник. Ако се

* Община в департамент Финистер, област Бретан, известна с „Школата от Понт-Авен“, създадена от група художници, водени от Пол Гоген и Емил Бернар, които в края на 80-те и началото на 90-те години на XIX век развиват импресионизма в посока към синтетизма. – Бел. прев.

случи нещо сериозно, отговаряме ние. Затова от участъка в Понт-Авен са се обадили на нас.

– Да-да, ясно... Тръгвам към местопрестъплението. Вие също. Обадете се на Льо Бер и му кажете да дойде незабавно.

– Льо Бер вече пътува.

– Много добре. Убийство... Ама че работа!

– Мосю комисар?

Дюпен затвори телефона.

– Тръгвам! – извика той в посока към Лили, която оживено говореше по телефона, остави няколко монети на тезгяха и напусна „Амирал“. Колата му го очакваше на големия паркинг на кея, само на няколко крачки.

„Абсурдно – помисли си Дюпен, когато седна в колата, – това е напълно абсурдно.“ Убийство в Понт-Авен. В разгара на лятото, малко преди сезона, когато селището ставаше един голям музей на открито – поне така се подиграваха в Конкарно. Понт-Авен олицетворяваше чистата идилгия. Последното убийство в живописното – даже прекалено живописно за вкуса на Дюпен – градче, станало известно в края на XIX век с колонията от художници, на първо място, разбира се, с Пол Гоген, най-видния ѝ член, включено във всеки пътеводител на Франция, във всяка история на модерното изкуство, вероятно е било преди цяла вечност. И на всичкото отгоре жертвата беше старец: Жан-Луи Пенек, легендарен хотелиер, институция, продължил пътя на баща си и преди всичко на баба си, славната основателка на „Централ“ Мари-Жан Пенек.

Дюпен забарабани с пръсти по мъничките клавиши на телефона в автомобила си. Едно от най-омразните му занимания.

– Къде сте, Нолвен?

– На път към комисариата. Лаба се обади преди минута. Разбрах какво е станало. Сигурно искате доктор Лафон?

– Да, колкото е възможно по-бързо.

От около година в Кемпер работеше още един съдебен медик, Евен Савар, тромав млад нахалник, когото Дюпен не можеше да понася. Савар притежаваше впечатляваща техническа и технологична екипировка, но беше глупак. И дяволски обстоятелствен. Дюпен честно си признаваше, че не обича особено стария мърморко доктор Лафон – двамата често спореха и тогава Лафон започваше да ругае като каруцар, – но не отричаше, че медикът си върши страхотно работата.

– Савар ще ме подлуди.

– Добре, аз ще се погрижа за всичко.

Дюпен обичаше да чува това изречение от устата на Нолвен. Тя бе работила като секретарка и при предшественика му, и при комисаря преди него. Невероятно работлива. Винаги практична.

– Много добре. Аз съм на последното кръгово в Конкарно. Ще стигна след десет минути.

– Според мен работата е лоша, мосю комисар. Когато чух, отказах да повярвам. Познавах стария Пенек. Някога мъжът ми работеше за него. Преди много години.

Дюпен се изкушаваше да попита какво точно означава „работеше за него“, но премълча. В момента имаше по-важна работа. И до днес не знаеше с какво точно се занимава съпругът на Нолвен, каква е професията му, но очевидно беше универсален. И „работеше“ за всевъзможни хора.

– Сигурно ще се вдигне голям шум. Пенек е иконата

на Финистер. Какво говоря – на Бретан! На Франция. Господи... Ще се обадя пак.

– Ще чакам. Вече съм пред комисариата.

– Доскоро.

Дюпен увеличи скоростта. Караше твърде бързо за тесните пътища. Все още не му се вярваше, че това се случва точно на него. Старият Дериен си бе взел отпуск за първи път от години и щеше да отсъства само десет дни. Дъщеря му се омъжваше, и то на остров Реюнион – според Дериен това беше абсолютна глупост, защото бъдещият ѝ съпруг произхождаше от същото заспало селце, само на три километра от Понт-Авен.

Дюпен започна да набира поредния номер.

– Льо Бер?

– Да, мою комисар.

– Там ли сте вече?

– Да, тъкмо пристигнах.

– Къде е мъртвият?

– Долу, в ресторанта.

– Бяхте ли вече там?

– Не.

– Не пускайте никого. Никой да не влиза, преди да дойда. Вие също не влизайте. Кой е намерил Пенек?

– Франсин Лажу, една от служителките.

– Какво казва тя?

– Още не съм говорил с нея. Пристигнах буквално преди секунди.

– Добре. Идвам веднага.

Според комисар Дюпен локвата кръв беше чудовищно голяма и безформена – сигурно защото следваше неравностите на каменния под. Пиер-Луи Пенек беше висок на ръст, слаб, жилест. С къса посивяла

коса. Наскоро бе навършил 91 години, но все още ходеше гордо изправен. Тялото лежеше по гръб, под доста особен ъгъл: лявата ръка бе посегнала към колянната ямка, хълбокът изглеждаше силно изместен, дясната ръка притискаше сърцето, а лицето беше ужасяващо разкривено. Отворените очи сезираха в тавана. По трупа се виждаха множество рани, главно по горната част на торса и по шията.

– Някой се е разправил доста жестоко с Пиер-Луи Пенек. Кой се отнася така към стар човек?

Льо Бер стоеше на два метра зад Дюпен. В помещението нямаше други хора. Гласът на инспектора трепереше от ужас. Дюпен мълчеше. Льо Бер беше прав. Дюпен знаеше как изглеждат жертвите на убийство. Това тук беше брутално убийство.

– Ама че гадост! – изръмжа Дюпен и зарови пръсти в косата си.

– Вероятно го е удрял с нож. Ала оръжието на убийството липсва.

– Да караме поред, Льо Бер.

– Двама колеги от Понт-Авен подсигуряват хотела, мосю комисар. Познавам единия, казва се Албен Монфор. Отдавна работи тук. Много добър полицаи. Името на другия е Пенаргар. Не запомних малкото му име. Все още млад колега.

Дюпен неволно се усмихна. Самият Льо Бер беше още много млад, в началото на трийсетте, едва от две години заемаше длъжността инспектор. Работеше точно и бързо и очевидно имаше ум в главата си. Само дето винаги изглеждаше малко мудар и говореше бавно. Дюпен харесваше дяволитото изражение, което понякога се появяваше на лицето му. Харесваше и това, че Льо Бер никога не вдигаше шум около себе си.

Жан-Люк Баналек
БРЕТОНСКИ АФЕРИ
ЕДИН СЛУЧАЙ ЗА КОМИСАР ДЮПЕН

Превод *Ваня Пенева*
Редактор *Велислава Вълканова*
Коректор *Снежана Бошнакова*
Художник *Анна Георгиева-Андра*
Предпечат *Анна Георгиева*

Немска. Първо издание
Формат 16/60x90. Печатни коли 20.75

ISBN 978-619-164-126-0

Издава enthusiast
Запазена марка на „Алто комюникейшънс енд пбблишинг“ ООД

София, ул. „Кракра“ № 20
тел.: 02/943 87 16
факс: 02/943 87 18
e-mail: office@enthusiast.bg

Книгите на „Ентусиаст“ може да закупите с отстъпка
от www.bookstore.enthusiast.bg

Печат „Полиграф-Юг“ АД

Завладяващ криминален случай от разгара на лятото в Бретан.

В една гореща юлска утрин в живописния Понт-Авен, вековно средище на големи художници като Гоген и Бернар, е намерен брутално наръган с нож собственикът на най-известния местен хотел. Комисар Дюпен, заклет парижанин, „заточен“ на край света, поема случая. Трупът е на Пиер-Луи Пенек, собственик на легендарния хотел „Централ“, вече на преклонна възраст. Кой иска да убие 91-годишен старец, уважаван местен меценат, и защо? Какво се е случило през последните дни от живота му?

Лятната бретонска идилгия е прекъсната, когато малко по-късно е открит нов труп на брега. Жорж Дюпен осъзнава, че случаят му е добил неподозирани размери. И докато общественият натиск се засилва, а капризните жители на Понт-Авен продължават да мълчат, комисар Дюпен затъва в бретонските афери и се натъква на следите на грандиозна тайна...

Стилът на Баналек е сравняван със стила на Дона Леон и Жорж Сименон. Комисар Дюпен единодушно е определен за наследник на Мегре.

„Жан-Люк Баналек е написал прекрасна и лесна за четене криминална история, изпълнена с много хумор и местна атмосфера.“

HR-Online

„Мосю комисарят е много убедителен.“

Зюддойче Цайтунг

www.enthusiast.bg

Цена 15 лв.